

Übersetzung eines offenen Briefes an den Bundespräsidenten Joachim Gauck

von Manolis Glezos
Vorsitzender des Nationalrats für die Einforderung
der Kriegsschulden Deutschlands gegenüber Griechenland
manolisglezos@gmail.com

Athen 3.3.2014

Wir begrüßen die Ankunft des deutschen Bundespräsidenten in Griechenland und versichern Herrn Gauck unserer aufrichtigen Hochachtung, unserer Wertschätzung sowie unserer solidarischen Verbundenheit mit dem deutschen Volk. Wir wollen aber auch versuchen, an die noch nicht eingelösten Verpflichtungen seines Landes gegenüber der Geschichte zu erinnern.

Wie wir aus Meldungen in den Medien erfuhren, besucht der Bundespräsident auch die jüdische Gemeinde von Joannina, die fast vollständig dem Holocaust der Nazis zum Opfer gefallen ist: alle Angehörigen der jüdischen Gemeinde von Joannina wurden gewaltsam in die Krematorien des Schreckens gezerzt – nur aus dem einen Grund: sie waren Juden. Der Bundespräsident besucht auch den Märtyrerort Lyngiades, ein kleines Dorf oberhalb von Joannina, in dem Soldaten der Wehrmacht am 3. Oktober 1943 kaltblütig 82 unschuldige und friedliebende Bürger ermordet haben: unter ihnen Säuglinge, Kinder, Frauen und Greise. Dieser Massenmord geriet über Jahrzehnte hin in Vergessenheit, bis ein deutscher Historiker, Prof. Christoph Schminck-Gustavus ihn nach mehrjährigen Nachforschungen wieder ans Tageslicht brachte.

Mehr als einhundert solcher Massenmorde, denen Zehntausende von Zivilisten zum Opfer gefallen sind, hat die Nazi-Wehrmacht in Griechenland begangen. 1770 Dörfer wurden in unserem Land niedergebrannt, mehr als 400.000 Wohnhäuser in Schutt und Asche gelegt. So ist unser Land zum Schauplatz einer niemals zuvor gesehenen Tragödie geworden; kein anderes Land hat sie in diesem Umfang und in dieser Gestalt erlitten. Das führte dazu, dass Griechenland nach dem Ende der deutschen Besatzung weniger Einwohner zählte als vor deren Beginn: Bombardierungen, Massenhinrichtungen, Hungertote, Opfer von Epidemien und der Rückgang der Geburtenrate bewirkten einen dramatischen Bevölkerungsrückgang von 13,7%. Demgegenüber betrug der Bevölkerungsverlust der Sowjetunion 10 %, von Polen 8 % und der von Jugoslawien 6 %. Gleichzeitig erlitt Griechenland eine unsagbare ökonomische

Katastrophe: das Land wurde restlos ausgeplündert und seiner Reichtümer beraubt. Archäologische Altertümer und Kunstschatze wurden gestohlen und ins Reich abtransportiert.

Gleichwohl hat unser Land bis heute, also 70 Jahre nach Ende der Besatzung, immer noch keine Wiedergutmachung erhalten. Und dies obwohl von Deutschland an alle anderen zerstörten Länder bereits Kriegsentschädigungen gezahlt wurden: an alle anderen – nur nicht an Griechenland! **Warum?** Auch der Besatzungszwangskredit wurde an Griechenland nicht zurückgezahlt – anders als an Polen und an Jugoslawien. Ebenso wenig wurden die geraubten archäologischen Güter und Kunstgegenstände von unschätzbarem Wert zurückgegeben. **Warum?** Wie erklärt sich diese nicht nachvollziehbare Haltung gegenüber unserem Land?

Der Besuch des ersten Bürgers der Bundesrepublik Deutschland in Griechenland, der sich vor den Opfern verneigt, ist zweifellos von hoher symbolischer Bedeutung. Er ist für ihn auch eine Gelegenheit, die Ereignisse in ihrer vollen Tragweite zu begreifen. Es ist daher auch der rechte Moment, dass Deutschland - im Bewusstsein seiner Verantwortung gegenüber den Opfern von nationalsozialistischen Verbrechen – Reue zeigt. **Aufrichtig und mit Taten!** Es ist Zeit, dass Deutschland endlich die Mauer der Gleichgültigkeit und Härte unserem Land gegenüber durchbricht. Wenn wir den Willen haben, wird auch ein Weg gefunden werden, unseren Konflikt zu lösen: in einvernehmlicher und in uns wechselseitig anerkennender Weise, ohne Feindschaft und Schmerz.

Unsere Parole ist: **Gerechtigkeit, nicht Rache!** 70 Jahre nach Ende der Besatzung und 24 Jahre nach der glücklichen Wiedervereinigung Deutschlands ist endlich die Stunde gekommen, dass die Bundesrepublik mit Taten ihre Schuld gegenüber dem Opfer des griechischen Volkes anerkennt, einem Opfer, das in hohem Maße dazu beigetragen hat, nicht nur Europa, sondern auch Deutschland selber vom Joch der Naziherrschaft zu befreien. **So ist dies auch - und vor allem - eine ethische Frage, eine Frage der Wiederherstellung des Rechts.** Es ist aber auch eine notwendige Voraussetzung dafür, dass wir endgültig die schwarzen Seiten der nazistischen Vergangenheit hinter uns lassen, dass beide Länder und Völker gemeinsam ein neues Kapitel in ihrer Geschichte aufschlagen: ein Kapitel des Friedens, der Freundschaft und Zusammenarbeit auf der Grundlage der Gleichberechtigung, der Aufrichtigkeit und des gegenseitigen Verständnisses. So werden wir unser Ziel auch für die nachfolgenden Generationen erreichen.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης
των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα
manolisglezos@gmail.com

Αθήνα 3.3.2014

Σε δυο μέρες αναμένουμε τον Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας κ. Γιόαχιμ Γκάουκ στην Ελλάδα. Θα του εκφράσουμε τον ανυπόκριτο σεβασμό, την βαθιά εκτίμηση και την αλληλεγγύη μας προς τον γερμανικό λαό. Αλλά και θα προσπαθήσουμε να του θυμίσουμε την ανεκπλήρωτη υποχρέωση της χώρας του απέναντι στην Ιστορία.

Όπως πληροφορούμαστε από τα ΜΜΕ, ο Πρόεδρος Γκάουκ πρόκειται να επισκεφθεί την εβραϊκή κοινότητα των Ιωαννίνων, που εξολοθρεύθηκε, σχεδόν στο σύνολό της, από τους ναζί, με τα μέλη της να οδηγούνται δια της βίας στα κρεματόρια της φρίκης, μόνο και μόνο διότι ήταν Εβραίοι. Θα επισκεφθεί επίσης και τους Λυγκιάδες: ένα μικρό χωριό πάνω από τα Γιάννενα, όπου τα ναζιστικά στρατεύματα του Γ' Ράιχ στις 3 Οκτωβρίου του 1943 δολοφόνησαν εν ψυχρώ 82 αθώους και φιλήσυχους πολίτες, μεταξύ των οποίων μωρά, παιδιά, γυναίκες και κατάκοιτους γέροντες. Ένα Ολοκαύτωμα, που έμενε για δεκαετίες στη λήθη, έως ότου ένας σπουδαίος Γερμανός, ο Καθηγητής Christophe Schminck-Gustavus, μετά από συστηματική και πολύχρονη έρευνα, το τεκμηρίωσε και το έφερε στην επιφάνεια. Και του χρωστάμε ευγνωμοσύνη γι' αυτό!

Περισσότερα από 100 Ολοκαυτώματα έχουν διαπράξει στη χώρα μας τα ναζιστικά στρατεύματα Κατοχής με δεκάδες χιλιάδες θύματα. 1.770 χωριά καταστράφηκαν, περισσότερα από 400.000 σπίτια κάηκαν. Η χώρα μας υπέστη μία πρωτοφανή τραγωδία, τέτοιας μορφής σε έκταση και ένταση, η οποία δεν προσομοιάζει με καμιά άλλη χώρα. Είναι η μοναδική που, όταν τέλειωσε η Κατοχή, είχε λιγότερο πληθυσμό από τότε που άρχισε. Λόγω των βομβαρδισμών, των εκτελέσεων, της πείνας, των ασθενειών και της υπογεννητικότητας η χώρα μας έχασε το 13,5% του πληθυσμού της. Η ΕΣΣΔ το 10%. Η Πολωνία το 8%. Η Γιουγκοσλαβία το 6%. Παράλληλα υπέστη μία απίστευτη οικονομική καταστροφή: οι υποδομές μας καταστράφηκαν, οι πόροι μας λεηλατήθηκαν. Ταυτόχρονα, οι πολιτιστικοί μας θησαυροί εκλάπησαν και φυγαδεύτηκαν στη Γερμανία.

Κι όμως, εβδομήντα χρόνια μετά τη λήξη της Κατοχής η χώρα μας δεν έλαβε από τη Γερμανία καμιά επανόρθωση, καμιά αποζημίωση! Όταν μάλιστα **όλες** οι χώρες που κατέκτησε η Γερμανία έχουν λάβει επανορθώσεις από τη Γερμανία. Όλες, εκτός της Ελλάδας! **Γιατί;** Κι επίσης: το κατοχικό αναγκαστικό δάνειο δεν έχει αποδοθεί στη χώρα μας, ενώ αντίθετα η Γερμανία ξεπλήρωσε τα

αντίστοιχα αναγκαστικά δάνεια, που έλαβε από την Πολωνία και τη Γιουγκοσλαβία. Τέλος, οι αρχαιολογικοί θησαυροί και τα έργα τέχνης αμύθητης αξίας, που εκλάπησαν από την Ελλάδα δεν έχουν επιστραφεί. **Γιατί;** Πού οφείλεται άραγε αυτή η επιλεκτικά δυσμενής στάση εις βάρος μας;

Η προσκυνηματική επίσκεψη στην Ελλάδα του πρώτου πολίτη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας αποτελεί, αναμφίβολα, μία σημαντική κίνηση με ισχυρό συμβολισμό. Ωστόσο είναι ευκαιρία να λάβει το πλήρες της περιεχόμενο. Είναι, επιτέλους, η στιγμή να αναλάβει η Γερμανία την ευθύνη της και να εκφράσει τη μεταμέλειά της για τα εγκλήματα του Γ' Ράιχ στην Ελλάδα. **Ειλικρινώς και εμπράκτως!** Να σπάσει επιτέλους το τείχος της αδιαλλαξίας και της σκληρότητας απέναντί μας. Αν υπάρχει η θέληση, θα βρούμε τον τρόπο να επιλύσουμε τη διαφορά μας. Με δημοκρατικό και αμοιβαία αποδεκτό τρόπο, χωρίς εχθρότητα και πόνο.

Σύνθημά μας: **«Δικαιοσύνη! Όχι εκδίκηση»**. Εβδομήντα χρόνια μετά την λήξη της Κατοχής και εικοσιτέσσερα χρόνια μετά την επανένωση της Γερμανίας έχει έλθει, επιτέλους, η ώρα της έμπρακτης αναγνώρισης της θυσίας του ελληνικού λαού από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Μιας θυσίας η οποία συνέβαλε τα μέγιστα στην απελευθέρωση της Ευρώπης και της ίδιας της Γερμανίας από το ναζιστικό ζυγό. **Είναι, πρωτίστως, ζήτημα ηθικής τάξης!** Αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για να αφήσουμε οριστικά πίσω μας τη Μαύρη Βίβλο του Ναζισμού και από κοινού οι δύο χώρες και οι δύο λαοί να ανοίξουμε ένα νέο κεφάλαιο ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας, στη βάση της ισοτιμίας, της ειλικρίνειας και της αμοιβαίας κατανόησης. Και τότε θα έχουμε κερδίσει μαζί το στοίχημα του μέλλοντος για τις επόμενες γενιές!